

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indfált BETSBÖL Hedden 27. P. 1852. é. 1792.

Mi az ujjság ?

Sokat szollani, és keveset mondani minden ostobaságok felett való leg-nagyobb ostobaság az egész Világon. Röviden és érthetetlenül szollani tettetett tudós kevély együgyűség. Röviden és értelmesen szollani — egy szájával meg-egyező szivű Magyar embert illet. — Mi hát az ujjság ?

Üress Kamarának bolond a Sáfárja — e' már régi Magyar példa-beszéd. — Itt bizony semmi nagy ujjság nints!!! Ki-vévén azt, hogy az emberi nemzet Izemét dombján tsak ugyan ottan ottan jeles történetek adják elő magokat — u. m. — Bétsben az ugy nevezett *Landstrafzon* meg-valja egy ebül öszült szegény legény titkon a' maga Feleségének, hogy ő ennek-előtte 30 elztendőkkel az Ördög-
gel

gel szövetségbe lépven, ennek magát tulajdon vé-
rével lett keze-írásával ajánlotta volna, és hoy
éppen a' jelen való nap volna az a' meg-hatá-
zott nap, mellyen ötöt az Ördög el-fogná vinn.
Nó meg-ütheti a' Gutta!! mond az Alfszony meg-
rettenve: terhes Commissió ez!! De hogy a' Férje
ezen képzelt fekete állattal röviden ne jöjjen, megy
a' T. P. *Kapuztinusok* Klastromába, és a' P. *Gvárd-
jánnak* a' maga baját ki-nyilatkoztatja. E' mint
okos Atya, a' nevetéstől alig tartoztathatván ma-
gát, egy Páttert küld a' házhoz; de azonban a'
Politica Directionak-is tudára adván a' dolgot —
ott toppan egy Director és 2 Politzáj Katona; á-
restomba viszik az embert — és éppen ma 8-ad
napja, hogy ott van; de az Ördög — kétség ki-
vül a' Politzáj Katonáktól való féltében, még tsak
jelenteni sem merete magát az ólta. Ugy reméljük,
hogy ezen együgyü szegény legénynek elmebéli se-
be magyarófa olajjal gyógyittatván, minden órán
ki-fog botsáttatni. — Melly fokban vagynak még
a' Világon olly ostoba bal-vélekedésben, hogy az
Ördög pénzt és gazdaságot adhat valakinek, ha
magát néki ajánlja — pedig ezt soha senki sem
tápasztalta, és minden lehetetlenségek felett való
lehetetlenség, hogy valaki azt adjon, a' mije nints
— de látsunk a' Világ közepéről-is valit.

Mi az ujjság? Bétsben egy asztalasnénak a'
múlt héten 5 fertály óra alatt 3 fia született, és
maig-is él mind a' három. Az elsőnek születésével
el-megy a' Gazda, hogy Kereszt Atyát kereszen;
de nem találván, midönn szomorúan haza érke-
ne, hát a' másik-is el-érkezett. Ezen még jobban
fel-indulván, megint Kereszt atya keresni indul, 's
midön haza jöne, hát a' 3-dik fia-is meg született,
's még nints Kereszt-atya. Küldik a' Bábák, hogy
az Istenért menne Kereszt-atya után. — Nem, ugy
mond, többé ki sem mozdulok a' Házomból; mert
félek, hogy mig haza érkozném, még a' 4-dik-is
meg-találna lenni. — Ez véletlen szerentse, vé-
letlen és ritka szülés vala. Tsak nem ilyen sze-
re-

rentés és véletlen teréhben vagyon *Europa* Kisszifony — ujjsággal terhes, és szül minden órán; de ha addig kérditek: mi ujjság? azt felelem semmi sints egyéb, hanem hogy

A' Bétsi Magyar Szabók könyökig vájnak megint az ezüst és arany munkákba — készítik jó pénzért a' Magyar Gálát, és a' mint értjük a' M. K. Teförzö Seregnek uj Gála forma-ruhája fog a' jövő Budai Koronázásra készülni. — A' Budai Levelek szerint, a' F. Palatinus gyász ruhákban érkezvén visszfa Budára a' több Hazánk Nagygyaival együtt, a' Deputátziokat haza botsátotta, hogy a' V-megyék gyűlésein otthon lehessenek, és maga minden órán megint Bétsbe fog fel-jöni, több nagy Hazánk-fiaival edgyütt. — A' Szakfzoniai Antal Hertzeg és ennek hitelse fő Hertzeg-Afzfony *Mária Theresia* a' múlt Tsötörtökön Bétsbe érkeztenek.

Még több nagy vendégeink-is fognak minden órán érkezni. — Itt ottan ottan gyönyörű Tavaszi napok járnak, a' Fels. Királyi Udvar, és Udvarhoz tartozók ottan ottan a' Práterbe Kotsizván, Kegyelmes Királyunknak szemléléséhez, ki most kívánt egélségben vagyon, gyakor szerentsénk esik. — A' Török Követ szorgalmatosan járja Bétsben a' nézésre méltó dolgokat. Az Erdélyi Országos Deputátio is még itten vagyon. — — Itt vagyon
— — — Generál Gróf *Feketo*.

Külső Országokat illető Tudósítások.

Német Ország. — A' Német Birodalom Fő Kantzelláriusa, minek - utánna az idvezült Tsászár halálának szomorú hírével minden Válofztó Fejedelmekhez Követeket botsátott vólna, ezeket egyszerűsmint az ujj Király válofztásra-is meg-hivatta, mely *Frankfurtban* a' jövő Jul. 3-dikán fog kezdödni. — A' Saxoniai Vál. Fejedelem ezen hón. 11-dikétől, a' *Baváriai* pedig 12-dikétől fogva folytatja a' Tsászári Vitzéséget. — Az idvezült Tsászár alatt nem mehetett vólt még egészfzen tökéletességre az az ujj plánum, hogy az Ország-tanátsa a' Tsászári Interregnum alatt-is szünés nélkül fojjon *Regensburgban*: itt tehát a' Birodalom Tanátsa előtt Mártz. 4-dikétől fogva bé-vagynak az ajtók téve. — A' melly úgy nevezett *Fekete* Frantzia Seregnek a' Pruszszus Király a' maga Frankoniában lévő földjére fegyveresen bé-szállani meg-engedte vala, és a' melly sergetj ennek Generálísa *Mirabó* ide már bé is vezérelte vala, meg-engedtetik ugyan tovább-is, hogy itt a' Pruszszus földön nyugodalmason meg-maradhasson: annyit tsak ugyan véghez vittenek a' *Frankoniái* Kerületnek Elölljárói a' Pruszszus Király előtt, hogy fegyverei ezen Seregnek-is el szedessenek. Melly e. hón. 8-dikán egy Generálisnak biztofsága alatt véghez-is vitetteték, és tsak a' Tízteknek hagyattak meg fegyvereik, de olly fogadás alatt, hogy azt sem közönségesen viselni, sem egyéb végre halználni nem fogják.

Svédzia. — Arra, hogy a' Svédok Királlya a' *Geslei* Diétán folyó dolgoknak nyomtatását meg tiltotta, e' következendö meg-jegyzést olvassuk a' Bétsi Diáriumból: — „ Azt jegyzik-meg, hogy *Gustavus* 4-dik izben szoritotta-meg már azt a' nyomtatásbéli szabadságot, mely az 1766-diki Diétán erősfittetett-meg, és a' mellynek meg-tartását a' Király az 1774-dikbéli Diétán-is olly igen meg-ígérte vólt. „

Anglia.

Anglia. — Itt a' Ministerium 's különösön Pitt még máig-is izzad a' minap a' Spanyolok ellen, az után az Orosz Birodalom ellen tétetett költség miatt. Ez a' dolog folyt Mártz. 5-dikén-is a' Parlamentomban. Hijába emlegette Pitt az Ország boldog állapotját — a' szolgálok, paraszt szekereken, a' 7-nél kevesebb ablakú házakon, gyertyán 's a' t. eddig fekütt taxáknak el-törlését. Mind ezek nem vóltanak elégséges okok arra, hogy Pitt a' Spanyolok és Oroszok ellen hijába tétetett költségért, az *Oppositionnak* igen terhes szemre való hányásait el-kerülhette volna. A' Parlamentomnak egy néhány üléseiben nem folyt egyéb, hanem csak ezen költségekért, 's különösön az Oroszok ellen tett költségért való szemre-hányás, még pedig nem csak az *Alsó-házban*, hanem a' *Felsőben*-is. Az *Oppositio* tellyeséggel nem akart addig elszünni, míg a' Ministerium felölli e' következendő le-írást a' Parlamentom által meg nem erőstítette, n. m.: — „A' Ministerek az Orosz Birodalommal való Traktában, a' Parlamentomhoz és a' Nemzethez tartozó kötelelségeikre nézve hivségeket megszegtek. — Csak ugyan a' Ministerek és az ő pártfogóik sem alá-való módon óltalmazták magokat, és végre-is, midőn voxolásra került a' dolog, a' voxoknak többsége által a' Ministerek pártja nyert.

Az *Irlándiai* Parlamentomban-is hasonló keménységgel viseltetett az *Oppositio* a' Ministerekhez: de végre a' voxoknak többsége itt-is a' Ministereknek kedvezett. — De itt igen nevezetes az, hogy Február. 28-dikán a' *Dublin* Várofsában lévő igen pompás Parlamentomi épület, nem tudatik mi-némű okból meg-gyúlván, több körülette lévő házakkal edgyütt hamuvá lett.

Melly igen betsülje az Anglus a' derék embereket, itt vagyon egy példa réá. Az egész Európában leg-hiresebb *Portrait* festők közzül egyik, Ritter *Joseph Raynolds* meg-hólt *Londonban* a' múlt Febr. ban, életének 69-dik elztendejében. Ennek a' sz. *Pál* Templomá-

plomában rendeltetik temető-hely. A' testet a' Lord Májorral edgyütt London Várofsának minden Tisztjei kísérik vala a' *Sir* felé, és a' koporóról le függő posztónak széleit a' leg-főbb Lordok közzül tizen fogták. Kész pénzben 40-ezer, Festésben pedig 20-ezer Font Sterlinget hagyott maga után, melly a' mi pénziünk szerint tsak valami 540-ezer R. forintokat télsen.

Spanyol Ország. — A' Gr. *Florida Blanca* szám. kivettetéséről még ezeket jegyezzük-meg. Február 28-dikán éttzaka már alutt ez a' nagy Minister, midön véletlen bé-érkezik hozzá a' Spanyol Királynak egy Test-örzöje egy Királyi Parantsolattal, mellynek e' vala summája: hogy a' Gróf az Ud-vart egyszeriben oda hagyván, indulyon az Ország-nak azon helyére, mellyen életének hátra lévő részét kivánná tölteni. A' Minister erre azt felelvén, hogy ő az ő Attváról réa' maradott és *Murcia* várofsához egy néhány mértföldnyire lévő házában akarná további életét folytatni, útjához kezdett készülni. Az után ismét egy más Parantsolatot adott néki által a' Test-örzö, így szollván: hogy a' Király parantsolta volna, hogy azt addig meg ne nyissa, mig *Aranjuezet* meg nem haladta. Ezen túl tsak igen kevés órák múlva útnak indula Gróf *Florida Blanca*: az *Anglus* Követ pedig az ujj változásnak hírével haladék nélkül Kurirt botsáta London felé. — Gróf *Aranda* a' *Status Tanács*' *De-kánnyának* nevezete alatt foglalta-el a' Gr. *Florida Blanca* helyét, a' Király pedig maga fog ennek utánna a' Status Tanácsban előll ülni.

Frantzia Ország. — Valamely mértékben ezen Ország-nak ügye terhesedik: éppen azon mértékben nevededik a' gyanú a' Ministeriom, és ennek egy-egy tagjai ellen. A' Külső dolgokat folytató Minister *Delessart*, miolta az idvezült Tsáfszárnak utolsó jelentő Levele a' Nemzeti gyűlésben fel-olvastott, azolta a' leg-nagyobb meg-vettetésnek vagy on ki-tétettve, és egyedül neki tulajdonítja a' Nemzeti-

zeti-gyűlés, hogy a' Tsászársak csak olyan feleletet adott a' Frantziáknak, melly szerint a' háborúnak és jövődönnek, vagy békefélegnek állapota felől éppen az alatt a' bizontalanság alatt kéntelenittetek maradni, melly alatt addig vóltanak. — A' fok hofzszas és mérges vetélkedésnek vége az Ausztriai Udvar iránt e' leve, hogy a' Diplomática Commissió nem csak a' Tsászárnak ezen utolsó és bizontalan feleletét, hanem Frantzia Országának Ausztriával 1756-ban kötött Szövettséges Traktáját is meg-visgálván, erről való értelmét mennél hamarabb lehet közölje a' Nemzeti-gyűléssel.

A' mi magát a' Ministert *Deleszártot* illeti, az ő dolga végre igen erősen el-terhesedett. Ugy irattatott-le a' Gyűlés előtt, valamint egészsz Minister-ségére, ugy különösön a' Bétsi Udvarral fojtatott Traktára nézve-is, mint együgyü, hite-szegett és hasán tsúfzó ember. Végre ezen két punktumokból álló Dekretomnak meg-erősítése szakasztá ezen vetélkedésnek végét: — 1.) Hogy a' Tsászártól, a' Fejedelmek' Frantzia Ország ellen való meg-edgyezésének ki-jelentését kell kivánni, és ötet had-dal kell fenyegetni. — 2.) A' Ministert fogságra kell tenni, és minden irásait el-kell petsélni.

Ezen Minister, minekutánna értésére esett vólna hivatalából való ki-tétettése, egy irást adott bé a' Nemzeti-gyűlés elejébe, jelentvén hogy mivel ő már csak egy Polgár vólna, tehát azt kérné a' Királytól, hogy lakhatnék az Ország szélében Metz Városában. E' pedig nem csak hogy néki meg nem engedték, sőt Dekretom által határozta-ték meg, hogy egy Minister-is ezentúl, hivatalát el-hagyván, ki ne mehessen addig a' fő Városból, valameddig Ministerségéről ízámot nem adott.

Eppen hasonló lábon áll itt a' Hadi Minister-is, és az ellene Dekretáltatott vád e' következendő 3 pontokból áll: — 1.) Hogy ez a' hadi Ser-reg állapotját titokban tartotta a' *Bressi* ki-kötő helyben, és a' Tízteknek ki-vándorlását a' Nemzeti

zeti-gyűlésnek nem adta tudtára, valameddig azt *Breslnak* Elölljárói magok bé nem jelentették. — 2.) Hogy Nov. 14-dikén azt erősítette, hogy a' Tisztek mind a' magok helyeken vagynak, holott már sokan ki-vándoroltanak vólt. — 3.) Hogy Abfitot igen sokaknak adott, midön a' ki-vándorlás leg-jobban tartott.

Ez a' Minister menteni akarván magát, azt tanálta mondani, hogy a' maga ügyébeu a' Nemzeti gyűlésnek meg-külömböztetettebb tagjait hívja bizonyosságúl. Halván némellyek ezen ízót: — *meg-külömböztetett* — ízörnyü lárma támadott a' Gyűlés tagjai között, melly mind addig le nem tsendesedett, valameddig a' Minister forma szerint engedelmet nem kért a' meg-bántattaktól, és meg nem magyarázta, hogy a' maga beszédében tsak a' Virtus, és nem a' régi Titulusok által való meg-külömböztetést értette.

Egy ízóval azt mondhatni, hogy a' Frantzia Nemzeti-gyűlés Mártz. 1-sőjétől fogva még 10-dikben-is nem egyebet tsinált, hanem a' maga mérget öntötte az egész Ministeriom ellen. A' fok mérges Orátiót egy néhány kontz papirosra ha le-lehetne írni. — Egy *Godet* nevü Deputátus azt mondta — „ hogy már a' veszedelem éppen a' tetön vagyon. Még tsak a' Külső Hatalmafságok-is élefszik az ő Igazgatások módjának álhatatlanságát, hogy a' magok ez ellen való öszve tsatlódásának színt adhasanak. Már ideje meg-tudni, Frantziák Királyat akarnak-é a' Ministerek XVI-dik *Lajosból* tsinálni, vagy pedig *Moguntziai* Királyt. „

Hasonló hangon beszélt egy más *Imard* nevü Deputátus — „ Minket — *ugy mond* — a' fogó keleptzék és a' hite-szegett emberek vettenek egészfszen körül. A' Fanatikuság és kevélység meg egyeztenek benne, hogy az egyenlőség ellen meg-vijjanak, és a' hazát meg-öldököjjék. A' Királyok bennünket haddal fenyegetnek. 's a' t. „